

God weet het goed gemaakt...

Verzoening en wij

Verzoening is een geheim

De kern van ons geloof is dat God iets groots heeft gedaan. Hij heeft het weer goed gemaakt tussen Hemzelf en ons. Dat 'weer goed maken' noemen we *verzoening*. Christenen mogen geloven dat hun zonden zijn vergeven, dat zij bevrijd zijn van de macht van de duivel en dat zij een heerlijke toekomst tegemoet gaan. Dat alles vieren we met Goede Vrijdag en Pasen en we geven God de eer voor deze redding. Op grond van wat Hij heeft gedaan, mogen we geloven dat wij niet onverzoend verder hoeven te leven. Als wij hem vragen ons te vergeven en ons op te nemen in Zijn heerlijkheid, zal Hij dat doen.

Dit mogen we geloven. Hopelijk beleven we het ook. Maar het is niet zo gemakkelijk om uit te leggen hoe de verzoening nu 'werkt'. Christenen kunnen er beter van zingen dan erover spreken. Het is een beetje als met het klimaat: we weten dat het er is en we kunnen ongeveer beschrijven hoe het werkt, maar precies weten we het nooit. Toch ondervinden we er de gevolgen van en we houden er rekening mee. Zo moeten we zeggen dat we nooit zullen afdalen in het geheim van Gods verzoening, maar we mogen er wel naar leven en er dankbaar voor zijn.

Raakt de verzoening uit beeld?

Toch zien we dat veel mensen het moeilijk vinden om 'verzoening' concreet te beleven. We zien dat het ons vaak niet lukt om aan mensen buiten de kerk uit te leggen wat God nu voor ons heeft gedaan. Wat is dat 'vergeving'? Wat is 'zonde'? En, laten we eerlijk zijn, steeds meer mensen binnen de kerk lijken het ook moeilijker te vinden om met 'verzoening' uit de voeten te kunnen. Zij geloven er wel in, maar beleven het niet erg. Veel kerkmensen zien er slechts matig bevrijd uit. Hoe komt dat?

Het zou wel eens te maken kunnen hebben met een veranderde cultuur. Vroeger groeiden mensen op in hechte samenlevingen, met duidelijke verwachtingen. Iemand die in 1910 werd geboren in een gereformeerd gezin als boerenzoon, wist tot op grote hoogte hoe zijn toekomst eruit zou zien, als hij bleef leven. Er waren ook vaste grenzen. Als je een grens overschreed, wist je dat je fout zat. Dat noemden we dan 'zonde'. Je voelde je daar schuldig onder, maar gelukkig bestond er vergeving. Die vergeving kon je dan ook echt ervaren als een verlossing van schuld en wroeging.

Tegenwoordig lijkt dat heel anders. Er zijn nauwelijks vaste grenzen meer. Mensen moeten hun leven zelf invullen. Ze krijgen elke dag een enorme hoeveelheid prikkels en reclame over zich heen gekieperd. Hoe moeten ze daarmee omgaan? De een zegt dit en de ander dat. Aan alles zitten meer kanten en je kunt alles uit verschillende hoeken bekijken. Er is nauwelijks nog zwart en wit, alleen grijs. Mensen willen best toegeven dat ze niet volmaakt zijn en dat ze fouten maken, maar ze lijken er niet veel last van te hebben. Hoe moet je nu praten over verzoening, vergeving en bevrijding tegenover mensen die zich helemaal niet zo schuldig of gevangen voelen, maar wel vaak ontregeld en machteloos? Mensen van vandaag vragen zich vaak veel meer af wie zij eigenlijk nog kunnen *zijn* in een verwarde wereld en niet of zij vergeving kunnen ontvangen? Kunnen we tegenover zulke mensen over 'verzoening' spreken? Hoe dan?

Afgoden en bevrijding

Het is belangrijk om te zien dat de Bijbel op veel manieren spreekt over 'verzoening' en 'bevrijding'. Er is inderdaad het spreken over 'grenzen', 'overtreding' en 'schuld', maar er is ook een ander spreken.

Mensen zijn gemaakt om God te verheerlijken en om Zijn beeld te dragen. Maar toen zij vielen in zonde, raakten zij hun levensrichting kwijt. Mensen gingen andere dingen op de plaats van God stellen. Dat noemt de Bijbel 'afgoderij'. Bij 'afgoderij' denken wij vaak aan beeldenverering en dergelijke, maar in feite is het dit: *alles* wat wij op de plaats zetten die alleen God toekomt. Alles wat ons vrede en harmonie moet geven, alles wat ons moet 'redden' wat niet God is, is onze afgod. Misschien is het goed om hier eens even na te denken: hoeveel verschil is er op dit punt eigenlijk tussen christenen en niet-christenen? Wat motiveert ons echt? Wat kunnen wij absoluut niet missen? Is dat de eer van God of is het de goedkeuring van andere mensen, onze carrière, onze kinderen, onze gezondheid en reputatie bij anderen? De antwoorden op die vragen zouden wel eens te maken kunnen hebben met onze eigen afgoden.

Afgoden, zegt de Bijbel, maken je tot slaaf en uiteindelijk laten ze je in de steek. Ze kunnen niet leveren wat ze beloven. Psalm 115 is op dit punt heel duidelijk: zij hebben oren, maar horen niet. Alleen de levende, ware God kan ons redding en harmonie geven. Verzoening is dat we door Hem bevrijd worden van alles waar we ons leven op zetten. De vraag aan ons en aan anderen wordt dan: wie leidt je leven? Wat drijft je? Veel mensen zullen zich in zo'n vraag gemakkelijker herkennen dan in de vraag: wat heb je verkeerd gedaan?

Veel mensen zijn op zoek naar een levenscentrum, iets wat je leven werkelijk inhoud geeft en wat je echte vrijheid geeft. Christenen zijn geroepen een leven te laten zien dat vrij is van afgoden. Bevrijd om te dienen. Zo'n leven zal mensen nieuwsgierig kunnen maken. Misschien zal de betekenis van het verzoenend sterven van Jezus Christus zo ook duidelijker kunnen worden voor hen.

Stefan Paas